

Clifford

Min bästa vän och hjälp

VÅREN 2002 RINGDE min vän Anette Glenvik till mig för att be mig vara resällskap åt henne när hon skulle åka till Norge för att para sina tikar. Hon hade bestämt sig för två norska gutter till sina svenska damer.

Parningsresan blev lyckad i dubbel bemärkelse. Den var trevlig och bägge tikarna blev dräktiga. Labolin nedkom med två hanar och fyra tikar, Wilma fick en hane och sex tikar.

Dessa valpar hälsade jag och min man på varje vecka i åtta veckor. Stackars Anette hade ju tolv familjer till som skulle ha valp. På ett tidigt stadium hade jag sett en hane som jag tyckte mer om än de andra. Han blev senare kallad Askimvikens Ior, han hade vid tre veckors ålder ett stort huvud som hängde som åsnan Ior. Senare visade det sig att han blev livlig, påhittig och tillgiven. Med tanke på att jag ville ha min hund till servicehund tror jag detta var ett bra val.

SEDAN MÅNGA ÅR är jag reumatiker (psoriasisartrit). Jag går med rollator, för längre promenader har jag permobil, jag har dålig balans, ramlar ofta och behöver hjälp upp. Därför behöver jag en stor hund som kan hjälpa mig upp och som kan plocka upp saker på golvet. Det är viktigt att välja en hund som passar ens eget temperament och det den ska användas till. Jag valde en Berner Sennenhund eftersom jag haft det tidigare. Jag har god kännedom om rasen och vet vad jag kan förvänta mig av hunden. Uppfödaren är delägare i hunden och det tycker jag är en bra del i vårt avtal, eftersom hunden då har någonstans att vara om vi åker på semester eller när jag ska in på sjukhus för operationer eller liknande. Berner är en stor ras. En fullvuxen hane väger cirka 45-55 kg, en tik är ungefär 10 kg lättare. Men jag vet att jag klarar av en stor hane trots att jag inte har styrkan i armarna. Dels har jag kopplet om midjan, dels får jag tala honom tillrätta.

VI FICK HEM lille Ior åtta veckor gammal, och åtta kilo tung. Han var en livlig krabat som snurrade runt mina ben, vilket resulterade i att jag första veckan ramlade över honom två gånger, plus att jag rev ner saker från köksbänken över honom. Men Clifford, som vi bestämde oss att kalla honom, lärde sig fort så redan vid tio veckor hade han lärt sig att hålla sig på 1-1½ meters avstånd från mina ben. Det var farligt att komma närmare när jag stod utan hjälpmedel. Helt nära kommer han bara när jag sitter ner.

Eftersom vi hade bestämt att vi skulle försöka få honom till servicehund ansökte vi om att få komma med på hundägarutbildningen i november 2002 då Clifford bara var 4½

Johan Frick-Meijer har tagit den här bilden som ingår i en informativ broschyr om assistanshundar. Den är en del av SKK:s (Svenska kennelklubbens) kampanj för samla pengar till verksamheten.

månad gammal. Han skötte sig mycket bra och det var nyttigt för mig, Clifford och husse Lasse som också var med. Vi fick veta vad vi behövde träna på tills han fyllde ett år. Naturligtvis behöver man träna vanlig vardagslydnad också, inkallning, platsliggning, sitt, ligg, fritt följ med mera.

NÄR HAN VAR ett år friröntgades han på alla sina leder. Då skickade vi in de papper på Clifford som behövdes för att vi skulle komma på den kölista som finns för dem som vill utbilda sin hund till servicehund. Då får man gå igenom en inprovning hos SoS, som är en förkortning av Svenska Service- och Signalthundsförbundet.

Under tiden vi väntade på en kallelse till inprovningen fortsatte vi träningen i vardagslydnad och klickerträning, samma sätt som man tränar delfiner på. Klickerträningen är spännande eftersom man steg för steg kan se hur hunden förstår vart man vill komma med träningen.

Ett exempel: Jag satt med Clifford i en korridor där det fanns en dörröppnare på väggen. Jag satt och tittade

Längst till vänster sitter Askimsvikens lor, sju månader gammal, tillsammans med sina kullsyskon.

på denna dörröppnare med klicker och köttbullar i handen och sa till Clifford att trycka. Han tittade på mig en lång stund, sedan på de andra som stod där, han satte sig och han låg ner en stund. Men jag upprepade ordet tryck och pekade på dörröppnaren. Han reste sig upp igen, tittade på oss en gång till och helt plötsligt hade han förstått. Han tryckte på dörröppnaren och fick ett klick och massor av köttbullar.

I AUGUSTI FICK vi ett brev att vi var välkomna till inprovningsen till servicehund den 8 oktober i Markaryd. Det var mycket spännande, då vi hade tränat länge för detta. Skulle vi klara detta med en sprallig unghane på 17 månader? Vi blev antagna, vi klarade det!

Nu följde några dagar med intensiv utbildning. Det blev tufft för både hund och förare. Vi var trötta men lyckliga när husse körde oss hem efter fem dagar på det härliga pensionatet Solhaga, där hundarna var välkomna överallt utom i köket. Hundarna var med i lektionssalar, i matsalen och på rummen.

Alla som var där hade någon form av handikapp. Några var döva eller hörselskadade och de skulle eller hade utbildat sin hund till signalhund. Dessa hundar ska lära sig att larma sin ägare vid telefonsignal, brandlarm och utryckningsfordon eller om det kokar över på spisen med mera.

Men de flesta var rörelsehindrade, som hoppades lära sina hundar olika saker som ska underlätta den funktionshindrades vardag. Men hunden är också ett underbart sällskap som gör att den funktionshindrade kommer ut i naturen mycket mer och blir aktivare. Även om man sitter i rullstol kan man ha nytta av hunden. Flera av deltagarna var funktionshindrade barn med hund och samspelet dem emellan var underbart att se.

Servicehunden ägs av den som utbildar den, men utbildningen sker genom sponsorer. Hundarna utbildas genom att varje funktionshindrad med hund får en "egen" instruktör under cirka ett år tills man klarat examinationen. Då får hunden ett gult täcke. Under utbildningen

har hunden ett rött täcke, vilket betyder att den är under arbete och inte ska störas. Då kan den vistas på ställen där en hund i vanliga fall inte får vara, till exempel i affärer. Det kan vara svårt, då allmänheten ofta går fram och ska hälsa för att de tycker hunden är så gullig.

Vad hunden ska kunna utföra bestäms av den funktionshindrade. Instruktören visar och är behjälplig med hur träningen ska utformas. Beräknad kostnad per ekipage är cirka 50 000 kr.

Det är därför behjärtansvärt med sponsorer, ju fler sponsorer desto fler ekipage. Man kan bli fadder för ett visst ekipage genom att betala 100-200 kr per månad under ett år.

CLIFFORD OCH MITT arbete har ju bara börjat. Vi har fått vår instruktör som heter Anna och kommer till oss 3-4 gånger i månaden. Vi tar oss sakta framåt, han har börjat lyftträningen som är viktig för min trygghet. Om jag kan lita på att han kan lyfta mig blir jag säkrare och vågar göra mer. Framför oss i träningen har vi att öppna och stänga dörrar och skåp, hämta telefonen, larma om jag behöver hjälp. Han ska också kunna gå lös utan att vika från min sida vad som än stör honom. Ni förstår att vi behöver träna! Han är ju bara en hund! Fast världens bästa!!!

JAG KAN BERÄTTA en rolig episod som hände mig i denna intensiva fas av utbildningen, där det är lätt att man går litet för långt. Under ett par dagar hade jag tränat Clifford i apportering med nedslående resultat. Han ville inte alls plocka upp sakerna jag hade lagt ut. Besviknen och trött släppte jag ut Clifford i trädgården, gick själv och lade mig på soffan och somnade och vaknade av att min man Lasse kom hem från jobbet. Clifford kom inspringande pigg och glad och slängde upp de tre sakerna, som jag tidigare lagt ut på golvet, på min mage där jag låg i soffan. På magen låg mobiltelefonen, grytlappen och tändsticksasken! Jag reste mig upp ur soffan och gick och hämtade lite godis. När jag senare på kvällen pratade med min instruktör berättade jag vad som hänt. Då frågade hon mig hur jag

mådde och jag måste ju erkänna att jag inte mått så bra de senaste dagarna. Då sade hon att Clifford kände att jag inte mådde bra och det var därför han inte apporterade. Man kan inte sluta att förvänas över människans bästa väns förmåga!

Ett år senare

CLIFFORD OCH JAG har kämpat ett år med mycket träning. Dags för examination. Detta skulle ske i Skara, vi bodde på vandrarhemmet Stora Ekeberg, ett gammalt sanatorium alldeles intill Skara sommarland.

Vi åkte dit på fredag eftermiddag för att bo in oss med alla hundar och människor. Min man Lasse var med som en hjälpande hand hela helgen så jag kunde koncentrera mig på Clifford och mig själv. Vi skulle uppföra oss så bra som möjligt hela helgen. Vi var 10 ekipage som var där för examination. Tänk när 7 ekipage med rullstolar och hundar, 3 ekipage som var gående med hund, samt assistenter och instruktörer. Samt 7 ekipage som skulle göra årsprov. Alla vi skulle göra allt tillsammans i två dagar. Lyssna på lektioner, äta och göra alla övningar som instruktörerna bad oss. Överallt där vi var skulle hundarna vara med vilket betyder att alla hundarna ska ligga lugnt när vi har lektion eller äter. Detta är ju en mycket viktig sak att hunden skall kunna koppla av i alla sammanhang.

Vi spelade luffarschack ute med oss själva som pjäser. Det var en prestation att följa spelet, hålla reda på sin hund och rullstol, utan att tränga ut någon annan förare, men vi lyckades allihop utan incidenter. Vi hade även andra lekar för oss. Vi körde omkring med bollar på brickor som inte fick ramla av samtidigt som det hängde ner ett snöre med korvar som hunden inte fick ta. Ni förstår att det var svårt men roligt.

Vi var också inne i ett stort köpcentrum med våra hundar. Dessa hundar har licens att gå in i affärer, men man måste alltid fråga först. De fick sitta och ligga plats i och utanför affärerna. Några hundar fick även betala i kassorna. Sen la instruktörerna ut falukorv på golvet som hundarna skulle gå förbi utan att ta sig en bit.

DET HÄR ÄR bara några av de saker vi gjorde dessa dagar, varje förare har sedan minst tre specialmoment som de ska klara. Jag har valt: 1. lyfta upp mig när jag fallit 2. plocka upp saker 3. öppna dörrar och 4. larma.

Larma betyder att han ska kunna springa och hämta hjälp när det är något han och jag inte klarar av. Till exempel springa ut och hämta husse i garaget. Dessa specialmoment kontrollerade instruktörerna att vi kunde individuellt.

Vi klarade den här helgen och blev godkända, det känns jättekul att nu ha en servicehund med gult täcke. Vi som fick gult täcke denna helg var 7 servicehundar och 1 signalhund. Vi är idag glada och tacksamma för att vi under ett år fått tränat med "vår instruktör Anna". Vi fick gult täcke, blommor, diplom och Clifford en studentmössa i blågult band om halsen.

Mitt liv med min servicehund är bara så underbart, han får mig glad trygg, jag kommer ut mycket i naturen, annars går man inte ut för det är kallt, blåsigt, och det regnar och allt annat man kan skylla på. Men vi, vi måste ut varje dag. Detta är rehabilitering!

MARGARETA PANTZAR

Mer information
www.assistanshund.nu

ANNONS

Schering-Plough AB

www.reumatiska-sjukdomar.nu
Doktorn svarar på dina frågor

Box 27190, 102 52 Stockholm.
Tel 08 522 21 500. Fax 08 522 21 661.
www.schering-plough.se

Pg 90 03 19-5
Bg 900-3195

R